

คำวินิจฉัยของ นายสุจินดา ยงสุนทร ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๔๕/๒๕๕๕

วันที่ ๑๓ สิงหาคม ๒๕๕๕

เรื่อง ศาลแพ่งธนบุรีส่งคำโต้แย้งของนายพิชัย จงสถิตย์หวั่ง จำเลยในคดีแพ่งหมายเลขดำที่ ๒๘๑๓/๒๕๕๓ ให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ ว่า มาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (และที่แก้ไขเพิ่มเติม) ขัดหรือแย้งกับรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ มาตรา ๕๐ มาตรา ๕๗ และมาตรา ๘๗ หรือไม่

ความเป็นมาและข้อเท็จจริง

ศาลแพ่งธนบุรีได้มีหนังสือลงวันที่ ๕ กันยายน ๒๕๕๓ ส่งคำโต้แย้งของนายพิชัย จงสถิตย์หวั่ง จำเลยในคดีแพ่งหมายเลขดำที่ ๒๘๑๓/๒๕๕๓ ให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ ว่า มาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (และที่แก้ไขเพิ่มเติม) ขัดหรือแย้งกับรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ มาตรา ๕๐ มาตรา ๕๗ และมาตรา ๘๗ หรือไม่

จำเลยในคดีแพ่งดังกล่าว ซึ่งต่อไปนี้จะเรียกว่า “ผู้ร้อง” ได้ยื่นคำให้การและคำร้องต่อศาลแพ่งธนบุรี ลงวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๕๓ ปฏิเสธคำฟ้องของโจทก์ทุกข้อ และได้แย้งว่า “...การคิดดอกเบี้ยของโจทก์ในอัตราเกินกว่าร้อยละ ๑๕ ต่อปี โดยอ้างอำนาจตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย เรื่อง กำหนดให้ธนาคารพาณิชย์ปฏิบัติในเรื่องดอกเบี้ยและส่วนลด ลงวันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๓๖ ซึ่งออกตามพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๒ นั้น ไม่ถูกต้องตามกฎหมาย เนื่องจากพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ฉบับดังกล่าวข้างต้น เป็นกฎหมายที่ก่อให้เกิดการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมเพราะเหตุสถานะของบุคคลและฐานะทางเศรษฐกิจ ทำให้เกิดการเอาเปรียบผู้บริโภคและการผูกขาดทางการค้า ขัดต่อหลักสิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทย และแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐ กล่าวคือ พระราชบัญญัติห้ามเรียกดอกเบี้ยเกินอัตรา พ.ศ. ๒๕๓๕ และประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๖๕๔ ได้ถูกตราขึ้นบังคับใช้กับคนไทยทุกคน ไม่ว่าจะ เป็นบุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลใดๆ และถือเป็นกฎหมายเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยของประชาชน เพื่อควบคุมไม่ให้เกิดการคิดดอกเบี้ยเกินร้อยละ ๑๕ ต่อปี โดยหวังจะบำรุงให้การกู้ยืมเป็นไปในทางที่ควร และป้องกันราษฎร และเพื่อเยียวยาภาวะเศรษฐกิจมิให้ต้องเสื่อมโทรมเนื่องจากการกดขี่ขูดรีดของนายทุน สร้างความเป็นธรรมทางเศรษฐกิจ

“แต่ต่อมาพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ มาตรา ๑๔ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๒ ก็ถูกตราขึ้นโดยให้อำนาจธนาคารแห่งประเทศไทยสามารถประกาศกำหนดให้ธนาคารพาณิชย์ปฏิบัติในเรื่องดอกเบี้ยได้ ดังนั้น ต่อมาธนาคารแห่งประเทศไทยจึงได้ออกประกาศลงวันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๓๖ ให้อำนาจธนาคารพาณิชย์สามารถกำหนดอัตราดอกเบี้ยที่จะเรียกเอาจากผู้กู้ได้เองโดยเสรี และเกินกว่าร้อยละ ๑๕ ต่อปีได้โดยไม่มีขีดสูงสุด

“เป็นเหตุให้สถาบันการเงินต่างๆ รวมทั้งโจทก์ พวกกันกำหนดเรียกดอกเบี้ยในอัตราที่สูงเกินกว่าร้อยละ ๑๕ ต่อปี อย่างมาก และยังมีสิทธิคิดดอกเบี้ยซ้อนดอกเบี้ย เป็นรายเดือน (ทบต้น) โดยอ้างประเพณีการค้าของตน ทั้งๆ ที่เป็นสิ่งที่ผิดต่อกฎหมายเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยของประชาชน และดอกเบี้ยตามสัญญาที่จะถูกกำหนดให้ขึ้นลงตามแต่ผู้ให้กู้จะประกาศกำหนด ไม่มีการกำหนดลงในสัญญาให้แน่นอน และไม่มีการแจ้งล่วงหน้าให้ผู้กู้ทราบ

“การขึ้นลงของอัตราดอกเบี้ยและรูปแบบการดำเนินการของสถาบันการเงินต่างๆ ก็มีลักษณะเป็นไปในทางเดียวกัน ไม่ได้สร้างทางเลือกใหม่หรือความสงบและมั่นคงทางเศรษฐกิจแก่ประชาชนแต่อย่างใด เข้าลักษณะกลุ่มกิจการผูกขาด และส่วนต่างระหว่างดอกเบี้ยเงินฝาก (ต้นทุน) และดอกเบี้ยเงินกู้ (รายได้) ของสถาบันการเงินต่างๆ ก็มากเกินกว่าค่าใช้จ่ายบวกด้วยกำไรที่ธนาคารควรจะได้จากการที่เพียงทำหน้าที่เป็นตัวกลางระหว่างผู้ฝากเงินและผู้กู้เงินเท่านั้น โดยบางรายเรียกดอกเบี้ยจากผู้กู้ถึงร้อยละ ๓๕ ต่อปี และหากคิดน็ดก็จะสูงกว่าปกติอีกมาก เข้าลักษณะการเรียกค่าบริการไม่เป็นธรรมเนียมบั่นทอนความมั่นคงทางเศรษฐกิจ

“ทั้งๆ ที่สถาบันการเงินนั้นเป็นผู้ให้กู้ยืมส่วนใหญ่ของประเทศและเป็นกิจการค้าขายอันกระทบถึงความปลอดภัยหรือความผาสุกแห่งสาธารณชน และเป็นกลุ่มทุนขนาดใหญ่ที่สุดของประเทศ ควรที่จะต้องถูกบังคับตามพระราชบัญญัติห้ามเรียกดอกเบี้ยเกินอัตรา พ.ศ. ๒๕๓๕ และไม่เกินร้อยละ ๑๕ อย่างยิ่ง เพื่อป้องกันการรวมกลุ่มกันเพื่อผูกขาดตัดตอนในทางเศรษฐกิจ ชูตรีด สร้างความเสียหายให้แก่ประชาชนและเศรษฐกิจของประเทศ แต่พระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ฉบับข้างต้นกลับเปิดช่องให้สถาบันการเงินต่างๆ อยู่เหนือกฎเกณฑ์ของสังคมโดยอาศัยฐานะทางเศรษฐกิจที่เหนือกว่า แสดงให้เห็นสภาพไร้การควบคุมและลักษณะการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมจนทำให้พระราชบัญญัติห้ามเรียกดอกเบี้ยเกินอัตรา พ.ศ. ๒๕๓๕ แทบจะไร้ผลบังคับ

“ด้วยเหตุความเสียหายเดือดร้อนดังกล่าวแล้ว แต่รัฐและผู้ที่เกี่ยวข้องก็หาได้ยื่นมือเข้าช่วยเหลือประชาชนโดยกำหนดมาตรการเข้มงวดและลงโทษทางอาญาแก่ผู้ล่วงละเมิด และใช้หรือตีความกฎหมายฉบับนี้อย่างเคร่งครัดและเฉียบขาดไม่ กลับปล่อยให้บรรดากฎหมาย ธรรมเนียม ประเพณีต่างๆ ไม่ว่าจะ เป็นประเพณีทางการค้าหรือข้อตกลงระหว่างคู่สัญญาใดๆ ที่มีข้อความขัดแย้งกับบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติห้ามเรียกดอกเบี้ยเกินอัตรา พ.ศ. ๒๔๗๕ นี้ มีผลบังคับได้ มิตกเป็นโมฆะ

“ดังผลที่ปรากฏข้างต้น พระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ มาตรา ๑๔ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๒ จึงเป็นบทบัญญัติที่ก่อให้เกิดการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมและส่งเสริมให้เกิดการเอาัดเอาเปรียบผู้บริโภคและการผูกขาดทางการค้า กฎหมายดังกล่าวจึงขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ มาตรา ๕๐ มาตรา ๕๗ และมาตรา ๘๗ ทำให้ไม่มีผลบังคับเป็นกฎหมาย ทั้งนี้ ตามมาตรา ๖ ของรัฐธรรมนูญ”

คำวินิจฉัย

ในคำร้องดังกล่าว ผู้ร้องโต้แย้งในประเด็นที่ว่า มาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (และที่แก้ไขเพิ่มเติม) ซึ่งให้อำนาจธนาคารแห่งประเทศไทยสามารถประกาศกำหนดให้ธนาคารพาณิชย์ปฏิบัติในเรื่องอัตราดอกเบี้ย นั้น ขัดหรือแย้งกับรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ มาตรา ๕๐ มาตรา ๕๗ และมาตรา ๘๗

ประเด็นเกี่ยวกับมาตรา ๓๐ ของรัฐธรรมนูญ ที่ผู้ร้องเห็นว่าเป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม กล่าวคือ ธนาคารแห่งประเทศไทยมีอำนาจกำหนดให้ธนาคารพาณิชย์เรียกดอกเบี้ยได้ในอัตราที่สูงกว่าร้อยละ ๑๕ ในขณะที่พระราชบัญญัติห้ามเรียกดอกเบี้ยเกินอัตรา พ.ศ. ๒๔๗๕ และประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๖๕๔ ไม่อนุญาตให้บุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลที่ไม่ได้ประกอบธุรกิจเงินทุน สามารถเรียกเก็บดอกเบี้ยได้ในอัตราที่สูงกว่าร้อยละ ๑๕ นั้น ในคำวินิจฉัยส่วนตัวของข้าพเจ้าที่ ๕/๒๕๔๒ ลงวันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๔๒ ข้าพเจ้าได้วินิจฉัยข้อโต้แย้งของผู้ร้องซึ่งโต้แย้งในทำนองเดียวกันกับคำโต้แย้งในคดีนี้ไว้ว่า พระราชบัญญัติดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมของสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๒๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมของสถาบันการเงิน (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๕ ในส่วนที่บัญญัติให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังมีอำนาจกำหนดให้สถาบันการเงินสามารถเรียกเก็บดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมได้ในอัตราเกินกว่าร้อยละ ๑๕ ต่อปี ในขณะที่บุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลที่ไม่อยู่ในข่ายของกฎหมายดังกล่าวไม่มีสิทธิทำเช่นเดียวกันได้ นั้น ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ ด้วยเหตุผลประการหนึ่งที่ว่ารัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ ไม่อาจนำมาใช้บังคับกับนิติบุคคลได้ โดยข้าพเจ้าได้ให้เหตุผลเพิ่มเติมไว้ดังนี้

“...ในบริบทของรัฐธรรมนุญ มาตรา ๓๐ คำว่า “บุคคล” น่าจะหมายถึงเฉพาะบุคคลธรรมดาเท่านั้น ไม่รวมถึงนิติบุคคล มาตรา ๓๐ เป็นบทบัญญัติในหมวด ๓ ของรัฐธรรมนุญ ซึ่งกล่าวถึง “สิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทย” คำว่า “ชนชาวไทย” น่าจะมีความหมายจำกัดเฉพาะแต่บุคคลธรรมดาเท่านั้น และบทบัญญัติต่างๆ ในรัฐธรรมนุญหมวด ๓ ตั้งแต่มาตรา ๒๖ จนถึงมาตรา ๖๕ ก็ล้วนแต่บรรยายถึงสิทธิและเสรีภาพ ซึ่งในความเป็นจริงแล้ว ย่อมเป็นสิทธิและเสรีภาพเฉพาะของบุคคลธรรมดา ไม่เกี่ยวกับนิติบุคคลแต่อย่างใด ดังเช่น ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิเสรีภาพในทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคม การศาสนา และการศึกษา เป็นต้น และเหตุแห่งความแตกต่างตามที่ระบุไว้ในรัฐธรรมนุญ มาตรา ๓๐ วรรคสาม เกือบทั้งหมด กล่าวคือ ถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษา เพศ อายุ สภาพทางกายหรือสุขภาพ สถานะของบุคคล ฐานะทางเศรษฐกิจหรือสังคม ความเชื่อทางศาสนา การศึกษาอบรม หรือความคิดเห็นทางการเมือง นั้น ก็เป็นเรื่องของความแตกต่างระหว่างบุคคลธรรมดาด้วยกันเอง จริงอยู่ คำว่า “สถานะของบุคคล” และ “ฐานะทางเศรษฐกิจหรือสังคม” ถ้ากล่าวขึ้นมาแบบลอยๆ แล้ว อาจกินความรวมถึงถึงนิติบุคคลได้ด้วย แต่ถ้าพิจารณาบริบทของรัฐธรรมนุญหมวด ๓ ทั้งหมดแล้ว จะเห็นได้ว่า คำเหล่านั้นมีเจตนาที่จะกล่าวถึงสถานะหรือฐานะของบุคคลธรรมดาเท่านั้น โดยไม่รวมถึงถึงนิติบุคคลด้วย

“ในเมื่อรัฐธรรมนุญ มาตรา ๓๐ มีขอบเขตบังคับเฉพาะการปฏิบัติต่อบุคคลธรรมดาโดยมิได้ห้ามการปฏิบัติที่แตกต่างกัน หรือการเลือกปฏิบัติระหว่างบุคคลธรรมดากับนิติบุคคลแล้ว พระราชบัญญัติดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมของสถาบันการเงินที่บัญญัติให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังมีอำนาจกำหนดให้สถาบันการเงินซึ่งต้องเป็นนิติบุคคล มีสิทธิมากกว่าบุคคลธรรมดาได้ นั้น จึงไม่อยู่ในบังคับของมาตรา ๓๐ ของรัฐธรรมนุญแต่อย่างใด

“การจะเป็นประการใดก็ตาม มาตรา ๓๐ ของรัฐธรรมนุญห้ามแต่เฉพาะการเลือกปฏิบัติ “โดยไม่เป็นธรรม” จึงอาจมีประเด็นที่ควรพิจารณาต่อไปว่า พระราชบัญญัติดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมของสถาบันการเงินในส่วนที่บัญญัติให้นิติบุคคลที่เป็นสถาบันการเงินมีสิทธิมากกว่าบุคคลธรรมดา นั้น เป็นการเลือกปฏิบัติ “โดยไม่เป็นธรรม” หรือไม่ เกี่ยวกับเรื่องนี้จะเห็นได้ว่าในประเทศทุกประเทศ ย่อมมีการปฏิบัติต่อบุคคลในลักษณะที่แตกต่างกันในบางสถานการณ์ ในบางกรณีได้ โดยไม่ถือกันว่าเป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม เช่น การเก็บภาษีรายได้ของบุคคลในอัตราก้าวหน้า การกำหนดให้เพศชายเท่านั้นที่จะเกณฑ์ทหารได้ และการกำหนดอายุเป็นเกณฑ์ในการได้มาหรือใช้สิทธิบางประเภท เป็นต้น การกำหนดให้สถาบันการเงินซึ่งประกอบธุรกิจเกี่ยวกับการเงินโดยเฉพาะภายใต้การควบคุมดูแลของทางราชการโดยตรงมีฐานะพิเศษกว่าบุคคลธรรมดา นั้น เป็นสิ่งที่จำเป็นและสอดคล้องกับนโยบาย

เศรษฐกิจและการเงินของรัฐในการระดมเงินทุนจากตลาดโลกเข้ามาเพื่อการพัฒนาทางเศรษฐกิจของประเทศ เพราะนิติบุคคลซึ่งได้รับการกำหนดให้เป็นสถาบันการเงินย่อมอยู่ในฐานะและมีศักยภาพทางเศรษฐกิจ และการเงินที่จะดำเนินธุรกิจขนาดใหญ่ได้ดีกว่าบุคคลธรรมดาส่วนมาก อีกทั้ง สถาบันการเงินยังต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขต่าง ๆ ซึ่งทางราชการได้กำหนดไว้ด้วยอันจะเป็นหลักค้ำประกันที่สร้างความมั่นใจให้แก่ลูกค้า ดังนั้น การปฏิบัติที่แตกต่างกันระหว่างสถาบันการเงินกับบุคคลธรรมดาในกรณีเช่นนี้ จึงมีอาจถือได้ว่าเป็น “การเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม” ที่รัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ บัญญัติห้ามไว้

“การที่วินิจฉัยว่า พระราชบัญญัติเงินให้กู้ยืมของสถาบันการเงินไม่ขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ นั้น มิได้เป็นการวินิจฉัยโดยปริยายว่า ประกาศของกระทรวงการคลัง ฉบับลงวันที่ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๓๕ ที่มอบให้สถาบันการเงินเป็นผู้กำหนดอัตราดอกเบี้ยได้เองนั้น เป็นประกาศที่สอดคล้องกับพระราชบัญญัติแม่บท หรือไม่ เพราะศาลรัฐธรรมนูญไม่มีอำนาจพิจารณาวินิจฉัยประเด็นดังกล่าว ตามมาตรา ๒๖๔ ของรัฐธรรมนูญ”

ดังนั้น แม้ว่าคำโต้แย้งในคดีนี้จะกล่าวถึงมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (และที่แก้ไขเพิ่มเติม) ซึ่งเป็นพระราชบัญญัติคนละฉบับกับพระราชบัญญัติในคำวินิจฉัยที่ ๕/๒๕๔๒ ดังกล่าวก็ตาม แต่กฎหมายฉบับแรกก็มีข้อความและเนื้อหาสาระในทำนองเดียวกันกับกฎหมายฉบับที่ศาลรัฐธรรมนูญได้วินิจฉัยไปแล้ว อีกทั้งข้อโต้แย้งของผู้ร้องซึ่งโต้แย้งว่าขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ ก็อาศัยเหตุผลและหลักการเดียวกัน จึงเห็นว่า มาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (และที่แก้ไขเพิ่มเติม) ซึ่งให้อำนาจธนาคารแห่งประเทศไทยสามารถประกาศกำหนดให้ธนาคารพาณิชย์ปฏิบัติในเรื่องอัตราดอกเบี้ย นั้น ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ แต่ประการใด ทั้งนี้ โดยอาศัยหลักเกณฑ์และเหตุผลเดียวกันกับที่ได้กล่าวแล้วในคำวินิจฉัยที่ ๕/๒๕๔๒

สำหรับมาตรา ๕๐ ของรัฐธรรมนูญ ซึ่งรับรองเสรีภาพในการประกอบกิจการหรือประกอบอาชีพ และการแข่งขันโดยเสรีอย่างเป็นธรรม นั้น จะเห็นได้ว่าวรรคสองของมาตราดังกล่าวบัญญัติให้มีการจำกัดเสรีภาพดังกล่าวได้ หากเป็นไปเพื่อประโยชน์ในการรักษาความมั่นคงของรัฐหรือเศรษฐกิจของประเทศ ดังนั้น พระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ ฯ ซึ่งได้ตราขึ้นเพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมหรือรักษาเศรษฐกิจของประเทศ จึงอยู่ในข่ายของข้อยกเว้นตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๕๐ วรรคสอง และย่อมไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญมาตราดังกล่าว

สำหรับข้อโต้แย้งที่ว่า มาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ดังกล่าวขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๕๗ นั้น ศาลรัฐธรรมนูญก็ได้เคยวินิจฉัยข้อโต้แย้งในหลักการเดียวกันนี้ไว้แล้วในคำวินิจฉัยที่ ๗/๒๕๔๓ ลงวันที่ ๒ มีนาคม ๒๕๔๓ เช่นกัน ว่า มาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งบัญญัติให้ธนาคารแห่งประเทศไทยโดยความเห็นชอบของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังมีอำนาจกำหนดให้ธนาคารพาณิชย์ปฏิบัติในเรื่องดอกเบี้ยหรือส่วนลดที่ธนาคารพาณิชย์อาจเรียกเก็บได้ นั้น ไม่เป็นพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการคุ้มครองสิทธิของบุคคลในฐานะผู้บริโภค แต่เป็นกฎหมายที่ตราขึ้นตามนโยบายเศรษฐกิจและการเงินเพื่อส่งเสริมและคุ้มครองผลประโยชน์ของประเทศในส่วนรวม จึงไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๕๗ และไม่จำเป็นต้องวินิจฉัยในประเด็นนี้อีก

ในประเด็นสุดท้ายตามคำร้องที่ว่า มาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ดังกล่าวขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๘๗ นั้น พิจารณาแล้วเห็นว่า มาตรา ๘๗ ของรัฐธรรมนูญเป็นบทบัญญัติที่มีไว้เพื่อเป็นแนวทางสำหรับการตรากฎหมายและการกำหนดนโยบายในการบริหารราชการแผ่นดิน ศาลรัฐธรรมนูญไม่มีอำนาจตามมาตรา ๒๖๔ ของรัฐธรรมนูญ ที่จะพิจารณาวินิจฉัยว่ากฎหมายที่ศาลจะใช้บังคับแก่คดีนั้นขัดหรือแย้งต่อแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐหรือไม่

อาศัยเหตุและผลตามที่กล่าว จึงวินิจฉัยว่า มาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (และที่แก้ไขเพิ่มเติม) ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ มาตรา ๕๐ และมาตรา ๕๗ แต่อย่างใด

ส่วนประเด็นเกี่ยวกับมาตรา ๘๗ ของรัฐธรรมนูญ ที่ผู้ร้องกล่าวอ้าง นั้น ศาลรัฐธรรมนูญไม่มีอำนาจตามมาตรา ๒๖๔ ของรัฐธรรมนูญ ที่จะพิจารณาวินิจฉัยว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายตามคำร้องดังกล่าวขัดหรือแย้งต่อแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ ตามมาตรา ๘๗ ของรัฐธรรมนูญ หรือไม่

นายสุจินดา ยงสุนทร

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ